

gelukt, dit waar te nemen, zoodat de herkomst van de kersenpitten in het merelnest in het onzekere blijft.

Winschoten.

W. W. SCHIPPER.

Voedsel van den Zeehond. — Bij verschillende personen, zoowel in Zeeland als in het Waddengebied, die uit den vangst van zeehonden een kleine bijverdienste maken, heb ik eens geïnformeerd naar het voedsel dezer dieren. — Uit de ingekomen antwoorden is wel gebleken, dat de *bot* het hoofdbestanddeel hiervan uitmaakt, voornamelijk des zomers. Een keer vond men wel 29 stuks bot in een enkele maag. Soms bemachtigen zij dezen visch uit fuik of want, dat daartoe vernield wordt. — Van de andere platvisschen trof men aan den schaar (herfst en winter), terwijl enkele exemplaren buitengaats ook wat schol en tong ('s voorjaars) bemachtigen.

Een voornaam bestanddeel van de voeding onzer noordelijke zeehonden vormt verder ook de voorjaarsARING. Men zegt, dat 1 dier er wel 3—400 uit een net kan kapen(?). Ook de haringfuik is niet veilig voor hen. Hiertegenover staat voor de zuidelijke zeehonden de zalm, waarvan zij niets dan den kop in het net achterlaten.

Tot het herfstvoedsel van den zeehond behoort voorts ook de *paling*, tot een gewicht van $\frac{1}{2}$ K.G. Ook wordt *gul* een enkele maal yermeld.

Volgens onze zegslieden wordt het jong een maand lang door de moeder gezoogd en gebruikt, zoodra het zelf gaat eten, garnalen, krabben e. a. kreeften, later ook spiering en kleine botjes.

En nu de conclusie omtrent de *schade*? De eigenlijke zeevisschen kunnen wij geheel buiten beschouwing laten. De paling speelt een ondergeschikte rol, de zalm ook, wegens de tegenwoordige onbeduidendheid der geheele zalmvisscherij. De Zuiderzeeharing is zóó overvloedig, dat het bestand niet merkbaar door den zeehond kan beïnvloed worden. Resteert dus de *bot*. Ik durf hier geen bepaald oordeel uit te spreken, maar wijs er alleen op, dat o.a. de Zuiderzeevisschers zelf de jonge botjes bij tienduizenden vernielen. Overigens kan ik mij er best indenken, dat deze menschen de zeehonden als hun ernstige concurrenten beschouwen.

Inmiddels staat er op het hoofd van *Phoca vitulina* nog steeds een *premie* van f 3.— per stuk. Bovendien ontvangen de robbenslagers de opbrengst van de huid welke, indien verkoopbaar, in prijs varieert van f 0.45 tot f 3.50, al naar de qualiteit.

Tot welke misbruiken dit premiestelsel aanleiding geeft moge blijken uit de mededeelingen van iemand uit St. Philipsland. Deze persoon houdt zich bezig met het *kweken* van zeehonden in een oesterput. Ter bestemder tijd worden zij geslacht, traan en huid verkocht en de premie als een zoet extra winstje opgestreken! De goede man weigerde dan ook elke mededeeling omtrent het voedsel van zijn kweekelingen, daar hij dit als een beroepsgeheim beschouwt!

Wordt het waarlijk geen tijd om te breken met dit verderfelijke stelsel, dat jaarlijks aan het Rijk nog f 3000.— kost?

Dr. J. METZELAAR.

Zwarte Sternkolonie op Schouwen? — Doordat ik uw tijdschrift in portefeuille lees, kreeg ik eerst heden de Juni-aflevering onder oogen.

Daarin komt een artikel voor over een Zwarte sternkolonie te Oosterland op Schouwen, welk stukje mij ten zeerste interesseerde, omdat het voorzoover mij bekend, nog nimmer is gelukt, dit vogeltje in kolonies te laten broeden op een kunstmatig aangelegde broedplaats en dan nog in een omgeving, die heelemaal niet past bij dit sterntje van de eenzame moerassen.

Ik vraag me daarom af, is dit zwarte sterntje werkelijk wel de *Hydrochelidon nigra* geweest. Ik vermoed, dat de Heer de Vin wit, zwart heeft genoemd, m.a.w. de gewone vischdief voor de moeraszeezwaluw of zwarte stern heeft aangezien.

Ik grond mijn veronderstelling hierop, dat ik met vrij groote zekerheid weet, dat nog nimmer een zwart sterntje op het eiland Schouwen broedend is aangetroffen, terwijl het cliché bovendien den indruk geeft, dat de vogeltjes, die daar op de weel zitten te broe-

den, doodgevone vischdiefjes zijn, die op vele plaatsen van het eiland, broederlijk verenigd met kapmeeuwen de kunstmatig aangelegde broedplaatsen betrekken.

Dordrecht.

DR. C. EYKMAN.

Phaenologisch onderzoek. — Wie nog gegevens bezit omtrent nestkast- of Merelonderzoek, trek of zang wordt vriendelijk verzocht die direct in te zenden. Elk gegeven — hoe schijnbaar klein ook — is van waarde. Van belang is nog eens goed op te letten of in Augustus broedende Merels of Zanglijsters worden gevonden.

G. WOLDA en D. TOLLENAAR.

De Süddeutsche Vogelwarte. — Naar aanleiding van het artikel in het Juni-nummer 1921 van dit tijdschrift over bovenstaande vereniging, gaven zich *ruim 30 levenslange leden op*. Dr. Floericke is hierover zeer verheugd en betuigt daarvoor zijn hartelijken dank.

Nogmaals verwijs ik naar de mededeeling in de Juni-afl. over die vereniging. Heel veel mensen brachten goedkoop hun vakantie in Duitschland door. Wellicht hebben nog een aantal personen / 10.— (thans $\pm$ 250 Mark) over om levenslang lid te worden. Met een kleine opoffering steunt ge een ernstig vredelievend streven. Ondergeteekende zorgt, om onnoodige onkosten en moeite te voorkomen, nog gaarne voor de verdere administratie.

Zendt uw bedrag aan: D. TOLLENAAR, Hoogstr. 102. Wageningen.

Kleine Vliegenvanger. — Eind Juli zag ik in een uitgestrekt dennenbosch op de Veluwe een mannelijk exemplaar v/d Kleine Vliegenvanger; *Muscicapa (Sipia) Ivarva*. Omtrent juistheid van determinatie bestaat m.i. geen twijfel. Wellicht interesseert U deze mededeeling daar deze vogel als „zeldzaam” geboekt staat.

's Gravenhage, 3 Aug. '21.

W. VÜRTHEIM.

De ruigpootbij. — Zij in deze streken, die belangstellen in nadere kennismaking met de fraaie *Dasypoda hirtipes*, kunnen op een gemakkelijk te bereiken plaats terecht, namelijk te Zuidbroek. Iederen zomer weer kan men deze niet in-staten-levende bijensoort daar onmiddellijk rondom het station tusschen de steenen van het plaveisel aan het werk zien. Ik zag het daar een 8 dagen geleden 's middags om een uur of 12 weer op nieuw. Tal van hollen trof ik er aan, waarboven de bijen lusvormige vluchten maakten, om dan eindelijk in een er van te verdwijnen. Heel vaak schenen ze zich echter te vergissen, want dikwijls zag ik ze zonder verwijl terug keeren om dan een andere opening binnen te schieten. Velen waren druk bezig om hun hollen te vergrooten, wat ze deden door, achterwaartslopend, met de langharige pooten de losgewerkte aarde tot op of tot over den rand op te schuiven, waarbij ze steeds heel grooten haast aan den dag legden. Hoewel het verkeer er druk kan zijn, schijnt van vertrappen der diertjes weinig of geen sprake te zijn. Ze geven er door hun haastige bewegingen trouwens weinig gelegenheid toe, zoodat ik er dan ook nu weer geen enkele doode vond. Zijn ze eenmaal goed en wel afgedaald dan beschermen de steenen hen volkomen.

Winschoten, 27 Juli '21.

W. W. SCHIPPER.

Kievietsbloemen. — Naar aanleiding van het artikel van M. in het Meinummer en van Heidinga in het Juli nummer van D. L. N. het volgende.

De vindplaats bij Zwijndrecht bestaat nog. Ook op het Dordtsche eiland komt de plant op verschillende plaatsen veelvuldig voor. Ook witte en twee-bloemige exemplaren. Steeds op klei.

Voor enkele jaren heb ik in m'n tuin kievietsbloemen gezaaid er is toen geen enkele kiemplant opgekomen, maar nadat ik verleden jaar enkele planten had overgebracht zijn dit voorjaar in mijn tuin een groot aantal kiemplanten verschenen, waarmede dus wel aangetoond is, dat vermeerdering door zaad voorkomt. Daar wijst trouwens het verspreid voorkomen in weilanden ook op, zelden vindt men een groep planten zoo dicht bij elkaar dat aan deeling van de bol gedacht zou kunnen worden.

Dordrecht.

A. W. KLOOS JR. C. I.